אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת מרבה אני את אלו שהיה פסולן בקדש ומוציא אני את אלו שלא היה פסולן בקדש קתני מיהת יוצא דופן דלא מאי לאו יוצא דופן דקדשים אמר רב הונא בריה דרב נתן לא יוצא דופן דבכור בכור [1]מפטר רחם נפקא אלא מאי דקדשים [2]מאמו אמו נפקא האי מאי אי אמרת בשלמא דקדשים היינו דאצריכי תרי קראי חד לבהמת חולין דאוליד דרך דופן ואקדשה וחד לבהמת קדשים דאוליד דרך דופן וקסבר [6]ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים אלא אי אמרת דבכור מפטר רחם נפקא הכי נמי מסתברא מדקתני הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד והכלאים הני מהכא נפקא מהתם נפקא [3]מן הבהמה [3א]להוציא הרובע והנרבע מן הבקר [3]להוציא את הנעבד מן הצאן [3]להוציא את המוקצה ומן הצאן [7]להוציא את הנוגח ותו כלאים מהכא נפקא מהתם נפקא [4]שור או כשב או עז שור [3ב]פרט לכלאים או עז [7]פרט לנדמה אלא אצטריכו תרי קראי חד לבהמת חולין וחד לבהמת קדשים הכא נמי איצטריך תרי קראי ת"ר [7]המקשה שלשה ימים ויצא ולד דרך דופן הרי זו יולדת בזוב ורבי שמעון אומר אין זו יולדת בזוב [8]ודם היוצא משם טמא ורבי שמעון מטהר בשלמא רישא רבי שמעון לטעמיה ורבנן לטעמייהו אלא סיפא במאי פליגי אמר רבינא כגון שיצא ולד דרך דופן ודם

אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת מרבה אני את אלו שהיה פסולן בקדש ומוציא אני את אלו שלא היה פסולן בקדש קתני מיהת יוצא דופן דלא מאי לאו יוצא דופן דקדשים אמר רב הונא בריה דרב נתן לא יוצא דופן דבכור בכור מפטר רחם נפקא אלא מאי דקדשים מאמו אמו נפקא האי מאי אי אמרת בשלמא דקדשים היינו דאצריכי תרי קראי חד לבהמת חולין דאוליד דרך דופן ואקדשה וחד לבהמת קדשים דאוליד דרך דופן וקסבר ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים אלא אי אמרת דבכור מפטר רחם נפקא הכי נמי מסתברא מדקתני הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד והכלאים הני מהכא נפקא מהתם נפקא מן הבהמה להוציא הרובע והנרבע מן הבקר להוציא את הנעבד מן הצאן להוציא את המוקצה ומן הצאן להוציא את הנוגח ותו כלאים מהכא נפקא מהתם נפקא שור או כשב או עז שור פרט לכלאים או עז פרט לנדמה אלא אצטריכו תרי קראי חד לבהמת חולין וחד לבהמת קדשים הכא נמי איצטריך תרי קראי ת"ר המקשה שלשה ימים ויצא ולד דרך דופן הרי זו יולדת בזוב ורבי שמעון אומר אין זו יולדת בזוב ודם היוצא משם טמא ורבי שמעון מטהר בשלמא רישא רבי שמעון לטעמיה ורבנן לטעמייהו אלא סיפא במאי פליגי אמר רבינא כגון שיצא ולד דרך דופן

אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת כו'. הוא"ל וכתוב אחד ריבה וכתוב אחד מיעט מעתה יש לך לילך אחר אומד הדעת: **מרבה אני אם אלו שהיה פסולן בקדש.** שלאחר שבאו לעזרה אירע פסולן: **מפטר רחם נפקא.** דלא קדיש וכיון דחולין הוא למה לי למעוטי פשיטא אם עלה ירד: **מאמו אמו נפקא.** נמי דלא קדיש דגמר מבכור: **תרי קראי.** אמו אמו וזאת: **חד לבהמה דחולין ואוליד דרך דופן ואקדשיה.** ושמעינן מאמו אמו דלא קדיש וחד לבהמה דקדשים דעל כרחך ולד היולא ממנה קדוש מאליו ואיצטריך למעוטי מזאת[ד] דאע"ג דקדיש אם עלה ירד הוא"ל ולא היה פסולו בקדש: **וקסבר ולדות קדשים בהוייתן הן קדושין** נראה בעיני דלא גרס' ליה ופירוש משובש הוא דכל שכן למאן דאמר משעת יצירה הן קדושים דהיינו במעי אמו דאיצטריך למעוטי מזאת: **הכי נמי מסתברא.** דכל הני פסולין דהכא בבהמות קדשים קאמר. ורובע ונרבע כגון שהקדישן ולבסוף נרבעו. ומוקצה ונעבד נמי בקדשים קליס ואליבא דרבי יוסי הגלילי דאמר ממון בעלים הן ויכול לאוסרן והכי נמי מוקמינן בפרק בתרא דזבחים (דף קיד.). ואתנן ומחיר כשנתן לה עובר בהמת קדשים קליס באתנן וקסבר בהוייתן הם קדושים ולא קודם לכן לפיכך איסור אתנן ומחיר חל עליהם וקדושה דממילא נמי חיילא עלייהו והרי הם קדושים. וכלאים וטרפה ויולא דופן נמי בולדות קדשים: **הכי נמי מסתברא.** דבקדשים קאי ותרי קראי איצטריכא ליה כדאמר מדקתני הרובע והנרבע ולא ממעט להו מהאי קרא וכי מהכא נפקא מהתם נפקא: **מן הבהמה.** אלא כי יקריב מכם מן הבהמה ולא כל בהמה להוציא את הרובע והנרבע: **נוגח.** שהמית את האדם. והאי רובע ונרבע ונוגח דקתני כגון על פי עד אחד או על פי הבעלים דמודה בקנס פטור הלכך להדיוט שרי ולגבוה אסור אבל ע"פ שני עדים בסקילה הוא ולהדיוט נמי אסור: **כלאים.** מן העז ומן הכבש: **נדמה.** אביו ואמו מן העז והוא כבש. וכיון דנפקי מהתם דלא קדש למה לי למעוטי מהכא דירדו הא חולין מינהו: **לבהמה דחולין ואקדשה:** **המקשה ג' ימים.** בימי זיבה ורואתה דם כל שלשה דרך רחם: **ויצא ולד דרך דופן הרי זו יולדת בזוב.** כלומר זבה היא דכי טייבר רחמנא מזיבה דם הקושי הני מילי בלידה מעלייתא אבל דרך דופן לאו לידה היא: **אין זו יולדת בזוב.** ור"ש לטעמיה דאמר [לעיל מ.] יוצא דופן ולד מעליא הוא ומטהר את קישויו: **ודם היוצא משם.** לקמן מפרש מאי קאמר: **ר"ש לטעמיה.** דאמר במתניתין [שם] יושבין עליו ימי טומאה אפילו בלידה יבשתא וימי טהרה אלמא ולד הוא הלכך לענין קושי נמי ולד הוא ומטהר את קישויו: **אלא סיפא במאי פליגי.** הא ליכא למימר דם היולא עמו דרך דופן יהיה טמא כדם הלידה דאם כן איפכא מצעי ליה רבי שמעון מטמא דאמר ולד הוא וחכמים מטהרים אלא ודאי אפי' לרבי שמעון לא הוי אלא כדם המכה והא דאמר רבי שמעון במתניתין יושבין עליו ימי טומאה משום ולד קאמר ולא משום דם: ודם

משמע ברים מעילה דמשום שחיטה לבדה שנעשה בהכשר לא חשיב פסולו בקדש אף לרבי שמעון דפריך רב יוסף לרבה מדתניא בפרק [6] דם חטאת העוף בזבחים (דף סו:) וכולן אין מטמאין (ב) בבית הבליעה וקתני לעיל עולת העוף שעשאה כמעשה החטאת ותנן התם (דף סח:) כל שפסולו בקדש אינו מטמא וה"ה דלא ירדו ומאי פריך הא התם מוכח בזבחים דעולת העוף שעשאה כמעשה חטאת היינו שהמילוי עשה למטה אבל המליקה היתה במקומה אלא ודאי רבה דאמר ירדו אפילו שחט בצפון וקבל בדרום דמשום שחיטה גרידא לא מקרי פסולו בקדש אף לרבי שמעון ומיהו יש לדחות דבשחט בצפון מודה רבה דלא ירדו ופריך ליה רב יוסף משום שהמילוי הוי כמו השחיטה שממלא ומוליא דם מן העוף כמו שעושה בשחיטה ואע"פ שמלק למעלה כיון שמילה למטה הוי כשחט בדרום: **שהיה פסולן בקדש.** שאין פסולן יכול להיות עד אחר שהוקדש אבל רובע ונרבע מלי להיות בעודן חולין וקשה דאמרינן בזבחים פ' חטאת העוף (דף סח:) זר וסכין מטמאין (ג) אלמא חשיב אין פסולן בקדש אע"ג דלא שייכי עד לאחר שהוקדש ושמאל ולילה נמי הוה מטמאין אי לאו דאית להו הכשר במקום אחר כדאמר התם ודוקין שבעין קאמר רבי עקיבא דאם עלו לא ירדו משום דכשר בעוף אלמא חשיב פסולו בקודש אע"ג דיכול להיות קודש הקדש ונראה לפרש דהיכא דליולא בו כשר במקום אחר קרי פסולו בקדש ושחט בלילה אית ליה הכשר באברים ופדרים ויולא דמה שכן כשר באימורים ואימורים שכן כשר בבמה ושפך דמה כיון שקבלה היתה בהכשר מיקרי פסולו בקדש ולשון פסולו בקדש היינו שאין כאן פסול גמור אלא נפסל בקדושתו וכן משמע דפריך התם מ"ש שמאל דאית ליה הכשר ביום הכיפורים ולילה באברים ופדרים ולכך אין מטמאין דהוי פסולן בקדש: **היינו דאיצטריך תרי קראי.** וא"ת ולגבי ג' קראי בכל הפסולין כמו בטרפה דחשיב הכא בהדייהו דבפרק קמא דמנחות (דף ו.) מצריך ב' קראי בטרפה חד לנטרפה קודם הקדשה וחד לנטרפה לאחר הקדשה ואפילו הכי איצטריך הכא למעוטי מזאת דאם עלתה תרד וה"נ בשאר פסולין ליבעי תרי קראי בלא קרא דזאת חד לקודם הקדש וחד לאחר הקדש דלא יעלו וקרא דזאת לירדו ויש לומר כיון דגלי לן קרא בטרפה ה"ה לשאר פסולים: **קסבר** ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים. פרש"י דל"ג דפ' משובש הוא דכ"ש למ"ד במעי אמן הן קדושים משעת יצירה איצטריך למעוטי מזאת ונראה דגרס ליה שפיר ולרבותא נקטיה אע"ג דקסבר בהוייתן הן קדושים איצטריך למעוטי כיון דלא קדם פיסולן להקדישן אבל אי אפשר לומר במעי אמן הן קדושים דבהדייא מוכח פרק דם שחיטה דסבר ר' שמעון בהוייתן הם קדושים להההוא תנא דאמר לר' שמעון דאין איסור חל על איסור אפי' בקדשים דמוקי כל חלב בוולדות קדשים וקסבר בהוייתן הן קדושים והוי איסור בת אחת. והך שמעתא גופה. מוכח הכי דצריך לאוקומי הנך פסולי בבהמה דקדשים שלא קדם הפסול להקדש ואתנן ומחיר לא משכחת לה אלא כמ"ד בהוייתן הן קדושים ונתן לה ולד קדשים באתננה ואי במעי אמן קדושים לא משכחת לה שיהא (לא) אתנן ומחיר חל עליהן כדמוכח פ' בתרא דזבחים וכן פרש"י. ותימה וכיון דקסבר בהוייתן הן קדושים היאך קדושה חל על יוצא דופן וכלאים הא משמע בפ' כיצד מערימין דטומטום ואנדרוגינוס אין קדושה חלה עליהן למ"ד בהוייתן הם קדושים וצריך לחלק בין

ולגזלה

ד) [זבחים לח. קיד. ממחות פג. חולין ל. תמורה כה. כריתות כג.]. ג) ב"ק מ: תמורה כח. בכורות מז. [זבחים סה:]. ג) חולין לח: ב"ק עז: בכורות יב. יח. מז.

ד) כס"ל: חזאת.

תורה אור השלם

1. וְהִתְעַבַּרְתָּ כָּל פֶּטֶר רֶחֶם לַיהוָה וְכָל פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה:
שמות יב יא
2. כֵּן תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה עִם אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוּ לִי:
שמות כב כט
3. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיְיָ מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם: ויקרא א ב
4. שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיְיָ: ויקרא כב כז

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה (בעמוד הקודם) והכיתנין וכו' מדתניא בפ' חטאת העוף כל"ל ותיבת דם נמחק: (ב) בא"ד אין מטמאין בגדים בבית הבליעה וקתני לעיל עולת העוף שעשה כמעשה החטאת פסולה ומן הדם כל שפסולו בקדש אינו מטמא בגדים אבית הבליעה וה"ה דלא ירדו: (ג) ד"ה שהיה וכו' מטמאין בגדים אבית הבליעה אלמא חשיב:

מוסף רש"י

אמרת. ומעלמך, מרבה אני את אלו שהיה פסולן בקדש. משבאו לעזרה נפסלו (זבחים כז:). בהוייתן הן קדושים. כשנולדים הן קדושים ולא כמעי אמן (זבחים עח. מנחות פג. תמורה יא.). ולהכי נקט לשון בהוייתן, משום הא דולדות קדשים קדושים נפקא לן בפ"ק דבכורות (יד:) מיהיו לך, לכתיב רק קדשיך אלו התמורות, אשר יהיו לך אלו הולדות (מנחות שם וכעי"ז זבחים קיד. וכריתות כג:). מן הבהמה. ממקצת בהמות ולא כולן (ב"ק מ:). הרובע והנרבע. ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים, שלא נפקל, דפסול לגבי מזבח (שם). את הנעבד. שעשאו ע"ז והשתמוה לו (שם). מן הצאן. קרא כתיב בויקרא ואם מן הצאן קרבנו מן הכבשים או מן העזים וגו', ודרשינן מן הצאן ולא כל הצאן, וכן טולאו (בכורות מא.). את המוקצה. שהוקצה והופרש לאורח עבודת כוכבים (שם) שייחדו להקריב לע"ז (ב"ק שם). הנוגח. שהמית את האדם ע"פ עד אחד או ע"פ בעלים ונפטר מן הסקילה (שם). פרט לכלאים. בן רחל ותייש, שפסול לקרבן, ומריבויא דאו דרים ליה (חולין לח:). פרט לנדמה. עז שילדה מתייש כמותה וכגה דומה לרחל (שם) או: שאמו רחל והוא דומה לעז (בכורות נז.) דליתו דומה לאביו ולא לאמו, שבא מאיל ורחל ודומה לעז (ב"ק שם).

עין משפט נר מצוה

יא א ב ג ד ממי' פ"ג מהל' איסורי מזבח הלכה ו:
יב ה ממי' שם הל"ד:
יג ו ממי' שם הל"ה:
יד ז ממי' פ"י מהל' איסורי ביאה הל"ה סמג עשין רמג:
טו ח ממי' שם ופ"ח מהל' משכב ומושב הלכה ט:

תוס' הרא"ש

שהיה פסולן בקדש. פרש"י לאחר שבאו לעזרה אירע פסולן. וקשה לפירושו דא"כ רובע ונרבע בעזרה נמי הוה לן למימר אם עלו לא ירדו. וע"ק דבזבחים פ' חטאת העוף חשיב ר' יוחנן מליקה (ה) ודלא הייתה פסולן בקדש ושמאל ולילה לא חשיב להו פסולן בקדש אי לאו דמשכח להו הכשירא במקום אחר כדאיתא התם הלכך נראה לפרש דפסול שבא ע"י דבר שכשר במקום אחר בכיוצא בו קרי פיסולו בקדש כלומר פסול זה קדוש וכשר במקום אחר: **דאיצטריך** תרי קראי חד לבהמה דחולין כו'. ותימה וליבעי ג' קראי בכל הני כמו טריפה דחשיב הכא בהדי שאר פסולין כדאשכחן בפ"ק דמנחות דמצריך תרי קראי לטריפה חד לטריפה קודם הקדש וחד לטריפה לאחר הקדש וא"א איצטריך רבא למיעוטי מזאת דאם עלתה תרד ובשאר פסולין נמי ליבעי תלתא קראי חד לפסל קודם הקדש וחד לפסל לאחר הקדש דלא יעלו לכתחלה וקרא שלישי דאם עלו ירדו וי"ל דכיון דגלי רחמנא בטריפה ה"ה לכל שאר פסולין. תדע דמטרופה ילפינן בעלמא דהא אכתי מצריך התם קרא לטריפה היכא דהיתה לה שעת הכושר ומשמע התם דממשקה ישראל לא הוה שמעינן אלא היכא דלא הוה ליה שעת הכושר ובכל דוכתין אייתי ממשקה ישראל אפי' על דבר שהיתה לו שעת הכושר בפ' כל האסורים גבי נעבד דקאמר מדאסר רחמנא נעבד לגבוה. ובפ' אלו עוברין גבי מוקצה ובפ' כל הבשר גבי אותו ואת בנו ותלמודא לא נחת לפרושי הכא אלא תרי קראי דאיירי בהו בשמעתין וסמיך אהא דילפינן מטריפה דאסורה אף להדיוט: **חד** לבהמת קדשים ואוליד דרך דופן דה"ה דהוה מצי למימ' למקדיש וולד ויצא דרך דופן כדאיתא בספ"ב דתמורה ומאחר דאין קדושין מהיכן מקדישין: אי אתה מוצא אלא במקדיש וולד ויצא דרך דופן וסבר וולדות קדשים בהוייתן הן קדושים. פרש"י דל"ג דפ' משובש הוא דכ"ש למ"ד במעי אמן הן קדושים משעת יצירה איצטריך למעוטי מזאת ונראה דגרס ליה שפיר ולרבותא נקטיה אע"ג דקסבר בהוייתן הן קדושים איצטריך למעוטי כיון דלא קדם פיסולן להקדישן אבל אי אפשר לומר במעי אמן הן קדושים דבהדייא מוכח פרק דם שחיטה דסבר ר' שמעון בהוייתן הם קדושים להההוא תנא דאמר לר' שמעון דאין איסור חל על איסור אפי' בקדשים דמוקי כל חלב בוולדות קדשים וקסבר בהוייתן הן קדושים והוי איסור בת אחת. והך שמעתא גופה. מוכח הכי דצריך לאוקומי הנך פסולי בבהמה דקדשים שלא קדם הפסול להקדש ואתנן ומחיר לא משכחת לה אלא כמ"ד בהוייתן הן קדושים ונתן לה ולד קדשים באתננה ואי במעי אמן קדושים לא משכחת לה שיהא (לא) אתנן ומחיר חל עליהן כדמוכח פ' בתרא דזבחים וכן פרש"י. ותימה וכיון דקסבר בהוייתן הן קדושים היאך קדושה חל על יוצא דופן וכלאים הא משמע בפ' כיצד מערימין דטומטום ואנדרוגינוס אין קדושה חלה עליהן למ"ד בהוייתן הם קדושים וצריך לחלק בין

ה) ל"ל מליקת זר וסכין דמטמא בגדים אבית הבליעה והלא וכו'.

ואזדא ר' יוחנן לטעמיה. וא"ת והא משמיה דר"ש קאמר ור"ל נמי מודה דר' שמעון מטהר באשה דקאמר לדברי המטהר בדם מטהר באשה וי"ל דה"פ מילתיה דר"ל לדברי המטמא בדם מטמא באשה משום דאייה ומיירי כגון שיצא חולד והדם דרך דופן ובקושי דלאו קושי דולד הוא ורבי שמעון דמטהר בדם מטהר באשה דולד הוא וקושי סמוך לגילה רחמנא טהריה אבל אי לאו ולד הוא אף לרבי שמעון טמאה דלא בעינן שיצא דרך ערותה לכ"ע ור' יוחנן אמר דאף רבנן מטהרי באשה דבעינן שיצא דרך ערותה לכ"ע והשתא קאמר שפיר ואזדא רבי יוחנן לטעמיה אע"ג דמשמיה דרבי שמעון קאמר דמדרבי שמעון נשמע לרבנן: **וסבר** ר"ש דיה כבועלה והתניא וכו'. אע"ג דקרא במשמשת איירי סבר המקשה דמטעם משמשת לא היתה טמאה אי לאו משום שהזרע נפלט לבית החיצון וא"ת לרבנן נמי תקשה דאמאי איצטריך קרא תיפוק ליה מיהיה וש לומר אף לדבי שמעון אדבי שמעון פריך וכי משני כאן בפולטת כאן במשמשת אתי נמי שפיר אף לרבנן ואיצטריך קרא למשמשת אע"פ שנכנס הזרע מתחלה לבית הפנימי ולא יצא לבית החיצון דאי יצא תיפוק ליה משום פליטת הזרע ואפילו למ"ד לעיל במקום שהשמש דש הוי בית החיצון היינו באדם בינוני וכן באשה בינונית אבל בגדול וקטנה משכחת לה שפיר שהזרע נכנס לבית הפנימי מתחלה אי נמי שמא לרבנן לא מטמא משום פליטת זרע אלא כשהיה הזרע בבית הפנימי ונפלט לחיצון אבל כשעומד הזרע בחיצון במקומו ולא נפלט שם ממקום אחר לא מטמא אלא משום משמשת: **פולטת** תיפוק ליה דהא שמשה.

היה יודע לישני ליה כשטבלה לשימושה דהא כתיב וטמאה עד הערב אלא משום דבעי למפרך מרבא דאמר כל שלשה לא מהני לה טבילה ואם תאמר בלאו הכי מאי לאקשויי מרבא אקרא ויש לומר דקרא איכא לאוקומי דאזלא איהי בכרעה ולא בעי טבילה ומסתברא דהא כתיב בכל אשר תגע בו הטמא ונפש אשר תגע בו יהיה טמא עד הערב ואם תאמר אי אזלא בכרעה אמאי לא בעי טבילה ומאי אם לענין נוגע בשכבת זרע הרי כבר נאמר למטה אם איש ואם לענין נוגע בדם מנין ת"ל ודם דרך רחם ואזדא ר' שמעון לטעמיה מתקיף לה רב יוסף הדא דהיינו רישא ועוד משם מקום ולד משמע אלא אמר רב יוסף [א]כגון שיצא ולד ודם דרך דופן [ב]ובמקור מקומו טמא קמיפלגי מר סבר [ג]מקור מקומו טמא ומ"ם מקור מקומו טהור אמר ר"ל לדברי המטמא בדם מטמא באשה לדברי המטהר בדם מטהר באשה ור' יוחנן אמר אף [ד]לדברי המטמא בדם מטהר באשה ואזדא ר' יוחנן לטעמיה [ה]דאמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי מנין שאין אשה טמאה עד שיצא מדוה דרך ערותה שנאמר [1]ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקורה הערה [ו]מלמד שאין אשה טמאה עד שיצא מדוה דרך ערותה אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה מקור שנעקר ונפל לארץ טמאה שנאמר [2]יען השפך נחושתך ותגלי ערותך למאי אילימא לטומאת שבעה דם אמר רחמנא ולא חתיכה אלא לטומאת ערב אמר רבי יוחנן [ז]מקור שהזיע כשתי טיפי מרגליות טמאה למאי אילימא לטומאת שבעה [ח]חמשה דמים טמאין באשה ותו לא [ט]אלא לטומאת ערב [י]ודווקא תרתי אבל חדא אימא מעלמא אתיא: כל הנשים מטמאין בבית החיצון: הי ניהו בית החיצון אמר ריש לקיש כל שתינוקת יושבת ונראת א"ל רבי יוחנן אותו מקום גלוי הוא אצל שרץ אלא אמר רבי יוחנן [יא]עד בין השינים איבעיא להו בין השינים כלפנים או כלחוץ ת"ש דתני רבי זכאי עד בין השינים [יב]בין השינים עצמן כלפנים במתניתא תנא מקום דישה מאי מקום דישה אמר רב יהודה [יג]מקום שהשמש דש תנו רבנן [יד]בבשרה מלמד שמטמאה בפנים כבחוץ ואין לי אלא נדה זבה מנין ת"ל זובה בבשרה [טו]פולטת ש"ז מנין ת"ל יהיה ור' שמעון אומר דיה כבועלה מה בועלה אינו מטמא עד שתצא טומאה לחוץ אף היא אינה מטמאה עד שתצא טומאתה לחוץ וסבר רבי שמעון דיה כבועלה והתניא [3]ורחצו במים וטמאו עד הערב אמר ר' שמעון וכי מה בא זה ללמדנו אם לענין נוגע בשכבת זרע הרי כבר נאמר למטה או איש [יז]אלא מפני שטומאת בית הסתרים היא [יח]וטומאת בית הסתרים אינה מטמאה [יט]אלא שגזרת הכתוב הוא לא קשיא כאן במשמשת כאן בפולטת פולטת תיפוק ליה דהא שמשה בשטבלה לשמושה למימרא דמשמשת בטומאת ערב סגי לה והא אמר רבא [כ]משמשת כל שלשה ימים אסורה לאכול בתרומה [כא]שאי אפשר לה שלא תפלוט הכא במאי עסקינן שהטבילוה במטה מכלל דכי קאמר רבא דאזלה איהי בכרעה וטבלה דילמא בהדי דקאזלה שדיתא וכי

ודם דרך רחם. בשלשת ימי הקושי קודם לידה ואמור רבנן דזיבה היא דלא מטהר לה ולד דלאו לידה היא ורבי שמעון מטהר [כב]לטמא הואיל וימי זיבה הן ודם קושי בימי זיבה רחמנא טהריה: **שיצא ולד ודם דרך דופן.** ופלוגתא אחריתי היא ולאו אקושי קאי דרישא איירי כשיצא דם דרך רחם קודם לידה:

רבנן סברי מקור מקומו טמא. הלכך טיפת דם מטמאה. ואע"ג דדרך דופן לאו דאייה היא לטמא את האשה טומאת שבעה מיהו טיפה עצמה מטמאה במגע משום דנגע במקור ומקור מקומו טמא. ורבי שמעון סבר מקור מקומו טהור מלטמא טיפה הנוגעת בו הלכך כי אתא דם דרך דופן דטהר מלטמא וכדם מכה דמי וכי אתא נמי דרך רחם טהור כל ימי זיבה היכא דליכא שופי סמוך לגילה דולד מטהרו ואע"ג דולד דרך דופן נפק: **מטמא באשה.** טומאת שבעה משום דאייה נדה ואע"ג דבא דרך דופן: **שנעקר.** מתיכת בשר: **נחושתך.** שוליך והיינו מקור וכתיב ותגלי ערותך אלמא נעקר ונשפך לארץ קרי ליה ערוה כאילו הוא במקומו הילכך טמא. נחושתך שוליס כדאמר במסכת שבת (דף מא.) מפני שנחושתה מחממתה ובטהרות נמי בכמה דוכתין נחושתו של תנור (כלים פ"ח מ"ג): **לטומאת ערב.** מפני שנגעה בו ביציאתה: **טיפי מרגליות.** דם לבן וצלול: **לטומאת ערב.** מפני שנגע במקור ונוגע בה: **מעלמא.** מן הצדדין: **לשהיזוקה יושבת.** נפתח רחמה קצת: **א"ר יוחנן.** לשון קושיא הוא: **אותו מקום.** מי קרי בבשרה [כג] כולו חוץ הוא ואפי' אצל מגע שכך דקיימא לן [1] אין מגע בית הסתרים מטמא גלוי הוא אם נגע שם שכן: טומאת בית הסתרים לקמן [מג.] יליף מוידיו לא שטף במים (ויקרא טו) דלאו בר טמויי הוא ובתורת כהניס [2] נמי מינה נפקא לן: כמין שיניס יש בתוך הרחם תלתולי בשר: **שהשמש.** אבר: **תלמוד לומר זובה בבשרה.** ואע"ג דבנדה כתיב מדאפקיה בלשון זובה ילפינן זיבה: **יהיה.** זובה בבשרה: **בועלה.** בעל קרי אינו מטמא עד שתצא טומאתו לחוץ כדכתיב (שם טו) ואשר תצא ממנו שכבת זרע: ה"ג בתורת כהניס [3] **מה בא זה ללמדנו אם לענין הנוגע בשכבת זרע הרי כבר אמור למטה אלא מפני כו':** [4] **מה בא זה ללמדנו.** הא משום טבילה דיליה לא איצטריך דהא כתיב לעיל [שם] ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע ואם ללמד עליה שצריכה טבילה אם נגע בשרה מבחוץ בשכבת זרע כשיצתה ממנו הרי כבר אמור למטה בפרשת אמור אל הכהנים (ויקרא כב) או איש אשר תצא ואמר לקמן בפרקין (דף מג.) מנין לנוגע בש"ז ת"ל או איש אלמא מייתי נפקא לן: **אלא.** בא ללמדנו שאפי' לא נגע בשרה מבחוץ בקרי טמאה מפני טיפת תשמיש והוצרך להשמיענו שטמאה דאי לא אשמעי' לא הוה [כד] קיימא לן מפני שהיא טומאת בית הסתרים ואינה מטמאה אלא מפני שגזירת הכתוב הוא. אלמא לא אמרינן דדיה כבועלה: **במשמשת.** גזרת הכתוב ולא בפולטת: **פולטת תיפוק ליה.** דקודם יציאתו חוץ טמאה היא דהא שמשה: **בשטבלה לשמושה.** ולמחר פלטה וקאמר לך ר' שמעון בה דיה כבועלה: **כל שלשה כו'.** וכיון דכל שלשה אסורה משום תשמישה דיה כבועלה היכי משכחת לה אי לאחר שלשה אפי' יצא נמי טהורה דהא שכבת זרע מסרחת היא: **הכא במאי עסקינן.** הא דקאמר ר"ש דטהורה בטבלה לתשמישה שהטבילוה במטה דכיון דלא זזה ממקומה אפשר לה בלא פליטה: **מכלל.** דהא דרבא כגון דאזלא איהי בכרעה א"כ מאי אי אפשר שלא תפלוט כל שלשה דמשמע טמאה ודאית הא בחזקת טהורה היא טפי דליכא למימר בהדי דאזלא ומסגיא בכרעה שדיתיה לטוליה קודם טבילה: וכי

ועוד תנן בפ' ח' דמס' מקואות האשה ששימשה את ביתה וירדה וטבלה ולא כבדה את ביתה כאילו לא טבלה. וי"ל דמהך פירכא מיתרצא פירכא קמייתא דמקרא לא מצי לאקשויי לרבא דאיכא לאוקומי כשכבדה את ביתה אבל השתא דמוקי הך קרא דורחצו במשמשת ע"כ מיירי דלא כבדה את הבית דאי כבדה תיפוק לי דטמאה משום דנגע ש"ז בבשרה מבחוץ דהרי פלטה:

מסורת הש"ס

א) [נ]עיל טו. וש"נ], ב) מכות יד:, ג) [נ]עיל כח: וש"נ], ד) לקמן מב:, ה) [ויקרא טו], ו) [מולין עב:], ז) [מ]לורע דזיבים פרק ד], ח) [מ]לורע דזיבים סוף פרשה ג],

תורה אור השלם

1. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת אִשָּׁה דָּוָה וְגִלָּה אֶת עֶרְוָתָהּ אֶת מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהִיא גִּלְּתָה אֶת מְקוֹר דָּמֶיהָ וְגִבְרוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם: ויקרא כ יח
2. כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱלֹהִים יַעַן הִשָּׁפֵךְ נְחֻשְׁתֵּךְ וַתִּגָּלֶה עֶרְוָתֵךְ בְּתַזְנוּתַיִךְ עַל מְאַהֲבָיִךְ וְעַל כָּל גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ וּכְדַמֵּי בָנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶם:
יחזקאל טז לו
3. וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת זָרַע וְרָחֲצוּ בַּמַּיִם וְטָמְאוּ עַד הָעָרֶב:
ויקרא טו יח

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ודם וכו' וכ' וכ' שמעון מטהר מלטמא: (ב) ד"ה מה בא זה וד"ה אלא הל"ל וכ"ל ממנו ש"ז ורחץ במים ואם נלמד וכו' ואמרי' לקמן בפירקין נ"ב בדף מג ע"ב ובתוס' לשם מפוש אמאי איצטריך לו שיש ולא יליפין ליה מוכל בגד וכל עור אשר יהיה עליו ש"ז וכנס במים וגו': (ג) **בא"ד** לא אשמועי' לא הוה ידעינן ליה מפני שהיא:

גליון הש"ס

גמ' שאי אפשר לה שלא תפלוט. ע' יבמות לד ע"ב תד"ה המוליה:

מוסף רש"י

ובמקור מקומו טמא. וכל דם הבא דרך שם ואפילו אינו דם נדה, הוי אב הטומאה לטמא אדם טומאת ערב (לעניל טז).

דרך ערותה. לאפוקי דרך דופן דלא (מכות יד:).

שמטמאה בפנים כבחוץ. מאחר שיצא מן המקור לפרוחזור והעמידו טומאה, מיד היא מטמאה, משא"כ בזב ובעל קרי, דאין מטמאין עד שתצא טומאתן לחוץ (לעיל בא:).

תוס' הרא"ש (המשך)

לי קרא דורחצו תיפוק לי שדרך תשמיש נגע ש"ז בבשרה. וי"ל אינה מטמאה אלא בבית החיצון ומשמשת טימא הכתוב אפי' נכנס הזרע לבית הפנימי ולא נגע כלל בחיצון: **למימרא** דמשמשת בטומאת ערב סגי לה והאמר רבא. תימה דמשמע דלא קשה מהא מילתיה דרבא אלא לפי סוגיא דשמעתין ואמאי דבלא סוגיא דשמעתין הוה מצי לאקשויי מקרא לרבא דבקרא משמע דלית ליה אלא טומאת ערב דכתיב ורחצו במים וטמאו עד הערב. וע"ק מאי פריך מהא דקאמר בטומאת ערב סגי לה. לימא דמיירי כגון בקנחה יפה יפה עצמה או רחצה בחמין דע"כ אפשר לה לכבד את הבית יפה שלא ישתייר בה ש"ז כדאמרינן ביבמות ס"פ אלמנה גבי משמשת טובלת ואוכלת בתרומה לערב וכן פ' ב"ש ובהאשה רבה עומדת מחיקו וטובלת ואוכלת בתרומה.

תוס' הרא"ש

כגון שיצא ולד דרך דופן ודם דרך רחם וברישא פליגי באשה אם היא זבה ובסיפא פליגי בדם אם הוא טמא ופריך ליה רב יוסף הדא דהיינו רישא והא בהא תליא וחד טעמא הוא: ואזדא ר' יוחנן לטעמיה וקשה דהא ר' יוחנן משום רשב"י קאמר לה ומודה ר"ל דלר' שמעון בע' שיצא מדוה דרך ערותה ונראה לפ' דר"ל קאי אברייתא לשנויי שינוייא אחרינא כגון שיצא ולד ודם דרך דופן. וה"ק לדברי המטמא בדם מטמא באשה כלומר מי שמטמא בדם היינו משום שמטמא באשה דלא חשיב ליה לידה ויולדת בזוב היא אע"פ שלא יצא מדוה דרך ערותה היא טמאה וגם הדם טמא ולדברי המטהר בדם היינו משום דמטהר באשה דחשיב ליה לידה ומקושי מטהר הלכך היא טהורה והדם טהור ודוקא בקושי אבל בשופי טמא אע"ג דקאתי דרך דופן דר' שמעון לא בעי שיצא מדוה דרך ערותה. ורישא איירי ביצא ולד דרך דופן ודם דרך רחם וסיפא דיצא ולד ודם דרך דופן וקמ"ל דלא בעינן שיצא מדוה דרך ערותה. ור' יוחנן אמר אף לדברי המטמא בדם מטהר באשה ולכ"ע בע' שיצא מדוה דרך ערותה ורבנן לא מטמו בדם אלא משום דנגע במקור: **וסבר** ר' שמעון דיה כבועלה והתניא כו'. תימה כיון דמדמי משמשת לפולטת לרבנן נמי תיקשי למה לי מיהיה תיפוק לי מורחצו. וליכא למימר דהא דמטמא קרא משמשת כשיצא לחוץ ונגע בה מאבראי דא"כ מאו איש נפקא. וי"ל דלרבנן ניחא ליה דאיצטריך יהיה ליה למימר דרואה הויא לכל דבר מדרבי ליה קרא דאיירי בנדה וזבה ואי לא כתיב אלא קרא דורחצו הוה נפקא לן מיניה דמטמאה בפנים כבחוץ אבל לא ידעי' דרואה הויא ותימה לרבנן למה להו קרא דורחצו דהך קרא דיהיה שמעינן שפיר דרואה הויא ומטמאה בפנים כבחוץ. וי"ל דאי לאו קרא דורחצו דש"מ טומאה באשה ששמשה שטמאה מחמת ש"ז לא הוה דרשי' יהיה לפולטת ש"ז כיון דלא אשכחן בשום דוכתא דאשה טמאה מחמת ש"ז: **כאן** בפולטת כאן במשמשת. תימה היכא טעי תלמודא לדמויי משמשת לפולטת דהא קרא במשמשת כתיב דכתיב ואשה אשר ישכב איש אותה וי"ל דהוה טעי בלישנא דברייתא דקתני מפני שטומאת בית הסתרים היא דמשמע דה"ק דאע"ג דגבי טומאות בעלמא בית הסתרים לא מטמו במגע הכא גזירת הכתוב הוא דמטמא כאילו נגע בה בגלוי ומאחר דמשום מגע מטמא ליה כאלו נגע בה בגלוי ס"ד דה"ה בפולטת ומ"מ משני ליה כאן במשמשת וה"ק גזירת הכתוב דמשמשת טמאה בכל ענין אפי' בבית הסתרים ולהך מסקנא ניחא נמי לרבנן דאיצטריך קרא דיהיה דלא שמעינן דפולטת מטמאה בפנים כמשמשת. ותימה כיון דשמעינן דפולטת מטמאה בפנים למה

וכי תימא חייש' שמא נשתייר בה. ומספיקא קא מטמאה א"כ מאי אי אפשר חיישינן מיבעי ליה: **אלא לרבא נמי.** דלא אזלה הילכך כל שעה פלטה והא דר' שמעון דיכולה לטבול לשמושה כגון שלא נתהפכה לאחר הטבילה ורבא במתהפכת: **ורבא.** לפרושי לן קלא אתא דכי כתיב[ה] ורחצו במים דמשמע דיכולה לטבול בו ביום כשאינה מתהפכת. ל"א מתהפכת בשעת תשמיש ואין הזרע נקלט ברחם יחד הילכך פולטת והולכת מעט מעט אינה מתהפכת בשעת תשמיש נקלט הזרע יחד ויולא בבת אחת: **רואה הויא.** משום דאייה טמייה קרא [ו] ומשום נוגעת בשכבת זרע דעד השתא הויא נגיעת בית הסתרים ולא הויא טמאה אלא ביום תשמיש ומגזרת הכתוב וכי פלטה נגעה לברלי ומטמיא: **לסתור.** בזיבה בימי ספירה אי רואה הויא סותרת אבל נוגעת לא שאם נגעה בשום טומאה אינה סותרת דהא וספירה לה כתיב[ז] והאיכא: **ולטמא במשהו.** לראייה לא בעינן שיעורא כדאמרי' במתני' [מ.] לדם נדה ולזיבה ולקרי מטמאין בכל שהוא אבל נוגע בעי שיעורא כדאמר בפירקין (לקמן דף מג.) איכא למ"ד בכעדשה ואיכא למ"ד כחיטתא פי האמה: **אי שמיע ליה.** לרב שמואל: **מסניאא.** דפליגי רבנן ור"ש לעיל [מא.] דקאמרי רבנן פולטת שכבת זרע מטמא בפנים כבחוץ ור"ש דליה כבועלה: **לרבנן רואה הויא.** לענין לטמא בפנים כבחוץ ור"ש נוגעת הויא: **ואי לא שמיע ליה.** אמאי מספקא ליה מסברא נוגעת הויא דהא לא מקבלה מגופה חזיא אלא מה שקבלה היא פולטת: **ואליבא דרבנן לא קמיבעיא ליה.** דכיון דלרבנן מטמיא בפנים כבחוץ אלמא רואה הויא וכ"ש דמטמאה במשהו ולענין סתירה נמי סתרה דהא בתורת זיבה מרבי ליה מיהיה[ח] זובו[ט]: **כי קא מיבעי ליה אליבא דר"ש ולטמא בפנים לא מיבעי ליה.** דהא שמעינן לר"ש דלא מטמיא: **כי קא מבעיא ליה לסתור ולטמא במשהו מהו.** מי אמרי' כי אמר ר' שמעון דיה כבועלה לטמא בפנים כבחוץ מה בועלה לא מטמא אבל לסתור ולטמא במשהו לא משום דאי אי בימי זיבה אי בימי נדה אי בימי זיבה לא צריכא שירדה לטבול מטומאה לטהרה וכי הא דאמר רבי זירא א"ר חייא בר אשי אמר רב [י]יולדת שירדה לטבול מטומאה לטהרה ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בעלייה טהורה א"ל רבי ירמיה לר' זירא בירידה אמאי טמאה טומאה בלועה היא א"ל [כ]זיל שיליה לרבי אבין דאסברית ניהליה וכרכיש לי ברישיה בי מדרשא אזל שיליה א"ל עשאוה כנבלת עוף טהור [ה]שמטמאה בגדים בבית הבליעה מי דמי

מסתברא דנוגע הויא. ומסיני לא גמרינן דחדוש הוא ולהכי לרבנן נמי אילטריך יהיה דלא גמרינן מסיני אע"ג דבסמוך בעי למימר דאף לר"ש רואה הויא וסתרה:

מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסיני. מאיש לא מוכח דפשיטא דרואה הוי אלא מאשה דמשום פולטת הזהיר רחמנא ג' ימים אל תגשו אל אשה: **דהא** זבין ומצורעים דחמירי. אף ע"ג דאכתי לא נאמרה פרשת טומאה ושילוח טמאים מ"מ ראוי להחמיר בהן יותר מבפולטת: **עד כאן לא קאמר ר' שמעון בו'.** אבל לטמא במשהו רואה הויא וא"ת והא אמר בפסחים פרק אלו דברים (דף סז:) דר' שמעון סבר כר' נתן דזב בעי שיעור כחתימת פי האמה וליף בעל קרי מזב וא"כ אמאי מטמא במשהו נימא דיה כבועלה וי"ל דרבי שמעון ודאי לא מטמא במשהו והכא ה"ק אפי' למאן דאית ליה כר' שמעון דפולטת ולא מטמאה בפנים כבחוץ מ"מ מטמאה במשהו אי סבר דאמר מטמא במשהו:

בירידה טמאה. הדם טמא בזיומי וטבילה תליא

רחמנא וטמאה האשה משום נוגע טומאת ערב: **אמאי** טומאה בלועה היא. לאביי דאמר בסמוך אותו מקום של אשה בלוע הוי ניחא דקרי ליה טומאה בלועה ולרבא נמי דאמר בית הסתרים הוי י"ל דמיירי בשנעקר הדם מן המקור ולא יצא לבית החיצון והא דמסיק שילא לחוץ לרבא לא צריך שילא לחוץ לגמרי אלא שילא לבית החיצון דהוי בית הסתרים וטמא במשא ומיהו עשאוה כנבלת עוף טהור משמע דסבר כאביי דלרבא אמר לקמן דמקום נבלת עוף טהור בית הסתרים הוי:

עשאוה כנבלת עוף טהור.

אע"ג דבעלמא לא החמירו בטומאה בלועה הכא גזרו רבנן טפי כדי שלא יבא לטעות ולטהרו על ידי טבילה אפילו כשילא לחוץ וכי משני הכא נמי כשילא לחוץ סבר דלא גזרו שהוצא

כד א מיי' פ"ז מהל' תרומות הל"ז:

כה ב מיי' פ"ה מהל' אבות הטומאה הל"ט והלכה יא:

כו ג מיי' פ"ה מהל' איסורי ביאה הל"ג:

כז ד מיי' פ"ה מהל' מעשה ומושב ג) הל"ג סמג לאוין קיא:

כח ה מיי' פ"ג מהל' שאר אבות הטומאה הלכה ח:

תוס' הרא"ש

מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסיני. לאו מאיש גמר דא"כ יגמר ממקדש דאחמיר רחמנא לשלח בעל קרי חוץ לב' מחנות כמו זב והתם לאו חידוש הוא אלא גמר אשה מאשה דמטעם פולטת החמיר הכתוב (דבעלי קריין) בסיני שיפרשו ג' ימים מנשותיהן: **דהא** זבין ומצורעין דחמירי. פי' שעתיד להחמיר עליהן יותר מבעלי קריין. ע"כ לא קאמר ר' שמעון דדיה כבועלה כו' אבל לטמא במשהו רואה הויא וק' מהא דאמרינן בפסחים פ' אלו דברים דר' שמעון סבר כר' נתן דאיצטריך כחתימת פי האמה וילף בעל קרי מזב ודאי אינה מטמא' שמעון ודאי אינה מטמא' במשהו וה"ק דאפי' סבירא לן כר' שמעון הא דאית ליה לעיל שאינה מטמאה בפנים כבחוץ מ"מ איפשר דס"ל דמטמאה במשהו: **הנדה** והזבה ושומרת יום כנגד יום כולם מטמאות בפנים כבחוץ. פרש"י בראיה ראשונה אבל בשניה ליכא למימר דהא בלא ראיה טמאה היא וה"ק הזבה והשומר' יום כלומר בין שראתה ג' ימים בין שראתה יום אחד מטמאה בבית החיצון בראיה ראשונה. וג"ל דבחג' דחק דמשכח' לה שפיר נפקותא בזבה דמטמאה בפנים כבחוץ אע"ג דכבר טמאה היא כגון שראתה ביום ראשון וביום שני ונעקר הדם ביום ג' ויצא לבית החיצון ולא יצא לחוץ עד יום ד' דאי לאו דמטמאה בפנים כבחוץ לא הויא זבה שלא ראתה ג' ימים רצופין: **אמאי** טומאה בלועה היא. אליבא דאביי קא פריך דאית ליה לקמן דאותו מקום של אשה בלוע הוא. ומ' לרבא נמי איכא למימר דקרי ליה טומאה בלועה משום דאיירי שנעקר מהמקור ולא יצא עדיין לבית החיצון והא דמסיק הכא נמי בשיצא לחוץ לרבא אע"ג דלא יצא לחוץ לגמרי אלא שיצא לבית החיצון לגמרי. ומ' מדקאמר עשאוה כנבלת עוף טהור משמע דס"ל כאביי דלרבא אמרינן לקמן דמקום נבלת עוף טהור בית הסתרים הוי: **עשאוה** כנבלת עוף טהור. ואע"פ שלא החמירו בשאר טמאות בלועות דעלמא הכא גזרו טפי שלא יבא לטהרה ע"י טבילה זו אפ' נגע בה כשיצא לחוץ:

עין משפט נר מצוה

מסתברא דנוגע הויא. ומסיני לא גמרינן דחדוש הוא ולהכי לרבנן נמי אילטריך יהיה דלא גמרינן מסיני אע"ג דבסמוך בעי למימר דאף לר"ש רואה הויא וסתרה:

מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסיני. מאיש לא מוכח דפשיטא דרואה הוי אלא מאשה דמשום פולטת הזהיר רחמנא ג' ימים אל תגשו אל אשה: **דהא** זבין ומצורעים דחמירי. אף ע"ג דאכתי לא נאמרה פרשת טומאה ושילוח טמאים מ"מ ראוי להחמיר בהן יותר מבפולטת: **עד כאן לא קאמר ר' שמעון בו'.** אבל לטמא במשהו רואה הויא וא"ת והא אמר בפסחים פרק אלו דברים (דף סז:) דר' שמעון סבר כר' נתן דזב בעי שיעור כחתימת פי האמה וילף בעל קרי מזב וא"כ אמאי מטמא במשהו נימא דיה כבועלה וי"ל דרבי שמעון ודאי לא מטמא במשהו והכא ה"ק אפי' למאן דאית ליה כר' שמעון דפולטת ולא מטמאה בפנים כבחוץ מ"מ מטמאה במשהו אי סבר דאמר מטמא במשהו:

בירידה טמאה. הדם טמא בזיומי וטבילה תליא

רחמנא וטמאה האשה משום נוגע טומאת ערב: **אמאי** טומאה בלועה היא. לאביי דאמר בסמוך אותו מקום של אשה בלוע הוי ניחא דקרי ליה טומאה בלועה ולרבא נמי דאמר בית הסתרים הוי י"ל דמיירי בשנעקר הדם מן המקור ולא יצא לבית החיצון והא דמסיק שילא לחוץ לרבא לא צריך שילא לחוץ לגמרי אלא שילא לבית החיצון דהוי בית הסתרים וטמא במשא ומיהו עשאוה כנבלת עוף טהור משמע דסבר כאביי דלרבא אמר לקמן דמקום נבלת עוף טהור בית הסתרים הוי:

עשאוה כנבלת עוף טהור.

אע"ג דבעלמא לא החמירו בטומאה בלועה הכא גזרו רבנן טפי כדי שלא יבא לטעות ולטהרו על ידי טבילה אפילו כשילא לחוץ וכי משני הכא נמי כשילא לחוץ סבר דלא גזרו שהוצא

הגהות הב"ח

(**א**) גמ' אתא שייליה לרבא. נ"ב רבה גרסי' ועי' במ"ש התוס' בפ' בנות כותים דף לג ד"ה רואה: (**ב**) רש"י ד"ה ולליבא וכו' מיהיה זובה: (**ג**) ד"ה טומאה בלועה וכו' משום דאייה היא כל"ל ומיבא דמאתמול נמחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' מ"ר הגדה והזבה. נ"ב עיין סד"ט סי' קצד ס"ק כ"ו: **ב**) שם אי בימי נדה נדה. נ"ב יעו"ש בסי' הנ"ל ס"ק ב' בד"ה אך מ"ש הנ"ש: **ג**) בענין משפט אות ד'. ל"ל מיי' פ"ה מהל' איסורי ביאה:

מוסף רש"י

פולטת שכבת זרע. כגון ששמשה בזוב ופסקה והתחילה למות ופלטה, מהו שתטמא מגייה, **רואה הויא.** הא דקי"ל דפולטת טומאה משום רואה היא וסתרה, **או נוגעת הויא.** משום נוגעת, וטיגע לא סותר (לעיל לג.). **ברוקא חדא תפיתו.** מולכס רוק אחד אחס רוקקיס (שבת צט:).